

Dvouúrovňové kurikulum a nové RVP – jaké výhody a výzvy tento koncept přináší

FAQ – webináře k revizím RVP

Lektor: Mgr. Jaroslav Fidrmuc

Datum vysílání: 8. 1. 2025

Více informací: <https://webinare.rvp.cz/webinar-npi/116550>

FAQ

1. Co je dvouúrovňové kurikulum a jak funguje v českém školství?

Dvouúrovňové kurikulum je standardní strukturou kurikula v zemích OECD, kde stát stanovuje obecný rámec vzdělávání prostřednictvím Rámcového vzdělávacího programu (RVP). Pedagogický tým každé školy následně tento rámec konkretizuje a rozpracovává do svého vlastního Školního vzdělávacího programu (ŠVP).

RVP tedy představuje zadání státu, stanovující nepodkročitelný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání, které škola může dále rozšířit a doplnit. ŠVP je pak programovým prohlášením školy, jak bude naplňovat RVP, včetně konkrétního uspořádání vzdělávacího obsahu (předměty, projekty, kurzy), hodinové dotace, uspořádání učebních skupin, vzdělávacích strategií, podmínek pro vzdělávání a hodnocení.

Nově ŠVP zahrnuje i vizi, poslání a kulturu školního společenství.

2. Jaké jsou klíčové změny v revidovaném RVP ZV?

Hlavní změnou je rozdělení vzdělávacího obsahu na povinný společný základ a vzdělávací obsah disponibilní časové dotace (rozvíjející vzdělávací obsah).

Povinný společný základ, vymezený v RVP ZV formou očekávaných výsledků učení žáků (ve vzdělávacích oborech, základních gramotnostech, klíčových kompetencích a průřezových tématech), byl oproti minulosti redukován tak, aby se školy soustředily na výuku důležitého vzdělávacího obsahu s důrazem na porozumění a aplikaci vzdělávacího obsahu do života žáků s porozuměním a aplikaci do života. Cílem je, aby tento základ zvládli všichni žáci bez ohledu na navštěvovanou školu.

Rozvíjející vzdělávací obsah není v RVP vymezen a určuje si ho každá škola podle potřeb žáků, zejména na rozvoj nadání, zájmů, podporu žáků se SVP a snížení nerovností.

Další změnou je flexibilnější stanovení hodinové dotace, kde RVP stanovuje celkový počet hodin pro 1. a 2. stupeň, ale rozdělení na expozici společného základu a rozvíjející obsah si určuje škola.

3. Jak se mění hodinová dotace a rozdělení předmětů v novém RVP?

Nové RVP ZV stanovuje pouze celkovou týdenní hodinovou dotaci pro první stupeň (118 hodin) a druhý stupeň (122 hodin). Maximální týdenní dotace pro jednotlivé ročníky zůstává stejná jako v současném RVP.

Rozdělení těchto hodin mezi jednotlivé předměty a na expozici společného základu a rozvíjející vzdělávací obsah si určuje škola sama. To přináší větší flexibilitu školám a umožňuje odklon od zaměření školy k zaměření na rozvoj každého žáka.

4. Jaké jsou nově formulované klíčové kompetence a gramotnosti v RVP?

Kromě stávajících klíčových kompetencí (přijatých z předchozího RVP a rozšířených o digitální kompetenci při minulé úpravě) se nově zavádí klíčová kompetence kulturní, která se týká uměleckých oborů. Všechny klíčové kompetence mají nově formulovány očekávané výsledky učení na konci 5. a 9. ročníku.

Zdůrazněny jsou také základní gramotnosti: logicko-matematická a čtenářsko-pisatelská. Pro tyto gramotnosti jsou formulovány očekávané výsledky učení i pro 3. ročník, neboť jsou považovány za klíčové pro další vzdělávání.

5. Jaká nová průřezová témata se objevují v revidovaném RVP?

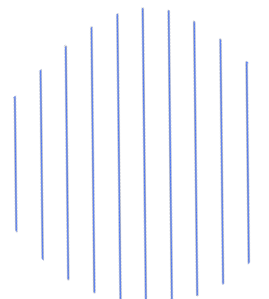
V reakci na aktuální společenské výzvy a problémy dětí se do RVP zavádí tři nová průřezová témata:

- Péče o sebe,
- Společnost pro všechny (zaměřené na vytváření soudržných společenství),
- Udržitelné životní prostředí.

Pro tato témata jsou rovněž formulovány očekávané výsledky učení na konci 5. a 9. ročníku.

6. Jak se promítá důraz na wellbeing do nového RVP a ŠVP?

Wellbeing, definovaný jako stav celkové fyzické a psychické pohody, se stává nově významnou součástí školního vzdělávání. V RVP je kladen větší důraz na vytváření optimálního prostředí pro učení žáků a práci učitelů.

Školy nově musí ve svých ŠVP popisovat, jak vytvářejí podmínky pro wellbeing všech členů školního společenství (žáků i učitelů), včetně zajištění bezpečí, podpory, povzbuzení a prostoru pro sebeuplatnění. To klade nároky nejen na vlastní výuku, ale i na formální vzdělávání, ale i na kulturu školy a vztahy ve školním společenství.

7. Jaká je role formativního hodnocení v novém RVP?

Nové RVP klade velký důraz na formativní hodnocení žáků. Cílem je, aby hodnocení sloužilo především k podpoře žáků v jejich učení a rozvoji, spíše než k pouhému vyjádření nedostatků. Formativní hodnocení by mělo pomáhat žákům lépe porozumět svému pokroku a identifikovat oblasti pro další zlepšení.

8. Jakým způsobem budou školy podporovány při tvorbě nových ŠVP podle revidovaného RVP?

Pro podporu škol při tvorbě nových ŠVP budou k dispozici mimo jiné modelové školní vzdělávací programy. Tyto modelové ŠVP by měly ukázat různé způsoby uspořádání vzdělávacího obsahu, nejen tradiční předmětový, ale i integrovaný a tematický.

Modelové ŠVP by měly být k dispozici v informačním systému, který bude obsahovat také metodickou podporu k RVP, včetně konkretizace očekávaných výsledků učení a ukázek činností žáků.

Dále se počítá s dalšími formami podpory, jako jsou webináře a sdílení zkušeností mezi školami.

O dokumentu

Tento dokument vznikl jako doplňující materiál k webináři k revizi RVP ZV. Obsahuje odpovědi na často kladené dotazy od učitelů a dalších účastníků webináře a je určen pro pedagogy, vedení škol a další odbornou veřejnost.

Dokument je součástí série **FAQ k webinářům NPI ČR**, které se věnují jednotlivým vzdělávacím oblastem a tématům spojeným s revizí RVP.

Záznamy a další informace o webinářích najdete na: <https://webinare.rvp.cz/ips-kurikulum>.

Máte další otázky?

Pro své případné dotazy využijte online konzultační centrum NPI.

kc.rvp.cz

